

Alliander N.V. Halfjaarbericht 2015

29 juli 2015

allliander

Disclaimer

Indien in dit bericht wordt gesproken over 'wij', 'Alliander', 'de onderneming', 'de Alliander-groep' of gebruik wordt gemaakt van vergelijkbare aanduidingen dan worden daarmee Alliander N.V. en zijn dochterondernemingen bedoeld. Alliander N.V. houdt alle aandelen in onder andere Liander N.V., Endinet Groep B.V., Liandon B.V. en Alliander AG. Waar wordt gesproken over Liander refereert dit aan netbeheerder Liander N.V. en zijn dochterondernemingen. Indien in dit bericht wordt gesproken over Endinet refereert dit aan de Endinetgroep waarvan netbeheerder Endinet B.V. deel uitmaakt. In dit bericht wordt met Stam bedoeld Stam Heerhugowaard Holding B.V. met zijn dochterondernemingen en met Liandon: Liandon B.V.

Onderdelen van dit bericht bevatten vooruitzichten voor de toekomst. Deze onderdelen kunnen – zonder beperking – verwachtingen bevatten ten aanzien van overheidsmaatregelen, waaronder regulerende maatregelen, het aandeel van Alliander of één van zijn dochterondernemingen of joint ventures in bestaande en nieuwe markten, industriële en macro-economische trends en de invloed van deze verwachtingen op de operationele resultaten van Alliander. Dergelijke uitspraken worden voorafgegaan of gevolgd door, dan wel bevatten woorden als 'geloofd', 'verwacht', 'meent', 'anticipeert' of vergelijkbare uitdrukkingen. Deze toekomstgerichte uitspraken zijn gebaseerd op de huidige aannames en zijn onderhevig aan bekende en onbekende factoren en andere onzekerheden waarvan vele buiten de invloedssfeer van Alliander, waardoor toekomstige, feitelijke resultaten materieel kunnen afwijken van deze verwachtingen.

Dit bericht is opgesteld met inachtneming van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2014 van Alliander N.V. die is te vinden op www.alliander.com.

Op dit bericht is geen accountantscontrole toegepast.

Inhoudsopgave

Profiel	4
Doelstellingen & prestaties	5
Financiële kerncijfers	7
Verslag raad van bestuur	8
Overzicht belangrijkste gebeurtenissen	8
Verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2015	21
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	21
Overzicht totaalresultaat	21
Geconsolideerde balans	22
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	23
Reconciliatie Nettokasstroom 2015	24
Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen	25
Toelichting op de geconsolideerde halfjaarcijfers	26
Beoordelingsverklaring	35
Appendix	36

Profiel

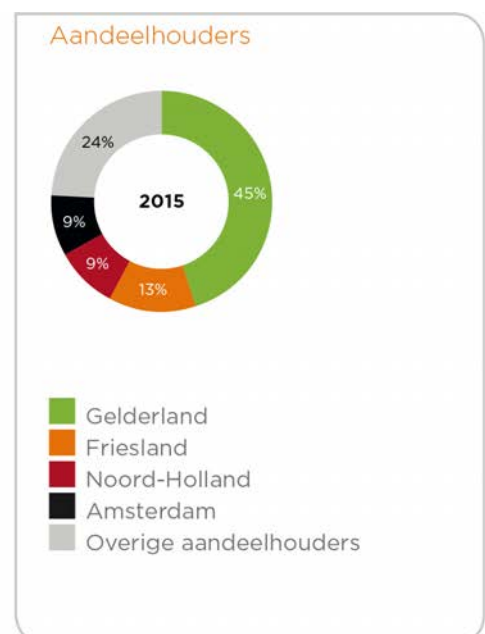
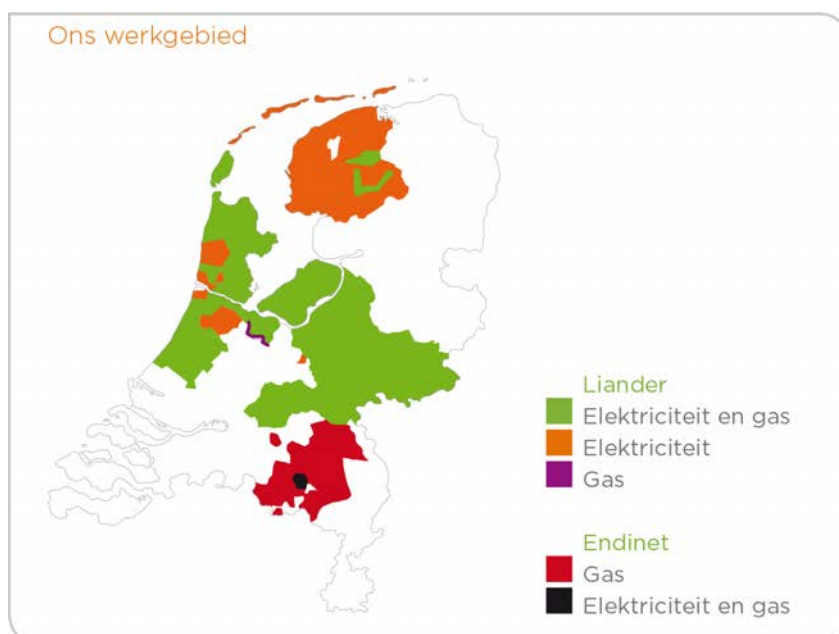
Alliander is een netwerkbedrijf dat dagelijks 3,3 miljoen klanten toegang geeft tot energie. Het netwerkbedrijf ontwikkelt, onderhoudt en beheert gas- en elektriciteitsnetten in ruim een derde van Nederland. Alliander zorgt dat klanten zelf hun energieleverancier kunnen kiezen, energie kunnen terugleveren en helpt ze om over te schakelen naar duurzame vormen van energie. De onderneming bestaat onder meer uit de netbeheerders Liander en Endinet. Daarnaast levert Liandon diensten op het gebied van aanleg en onderhoud van complexe energie-infrastructuren. Verder zijn er meerdere dochter-ondernemingen op het gebied van de energietransitie. Er werken circa 7.000 medewerkers bij Alliander.

De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. Daarnaast zijn de provincie Flevoland en diverse gemeenten in de provincies Flevoland, Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland aandeelhouder.

Alliander wil op betaalbare, betrouwbare en bereikbare wijze uitvoering geven aan zijn maatschappelijke taken. Belangrijk uitgangspunt is het realiseren van evenwichtige groei voor alle belanghebbenden: klanten, medewerkers, aandeelhouders en andere vermogensverschaffers, milieu en maatschappij. De onderneming speelt een belangrijke rol in het mogelijk maken van verdere verduurzaming van de Nederlandse energievoorziening. De toename van duurzame, meer decentrale energieopwekking stelt eisen aan de energie-infrastructuur en betekent een uitdaging voor netwerkbedrijven. Alliander ziet het als zijn taak, samen met andere partijen, die verduurzaming te faciliteren tegen acceptabele maatschappelijke kosten.

Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar Alliander iedere dag aan werkt.

Organisatiestructuur

Doelstellingen & prestaties

Veiligheid

KPI	Resultaat 30 juni 2015	Doelstellingen ultimo 2015	Resultaten 31 december 2014
LTIF (lost time injury frequency) ¹	 1,7	De LTIF is 2,2 of lager.	1,5

Klanten

KPI	Resultaat 30 juni 2015	Doelstellingen ultimo 2015	Resultaten 31 december 2014
Klanttevredenheid ²	Consumentenmarkt 98 % t.o.v. benchmark	Hoger dan benchmark	Consumentenmarkt 104 % t.o.v. benchmark
	Zakelijke markt 100 % t.o.v. benchmark	Hoger dan benchmark	Zakelijke markt 97 % t.o.v. benchmark
Uitvalduur elektriciteit (in minuten) ³	 19,5 minuten	Maximaal 22	19,9 minuten
Aantal postcodegebieden met meer dan vijf storingen in de afgelopen 12 maanden ¹	 11	Maximaal 17	10
Voortgang 25 belangrijkste projecten ⁴	n.v.t.	Minimaal 90%	78 %

Medewerkers

KPI	Resultaat 30 juni 2015	Doelstellingen ultimo 2015	Resultaten 31 december 2014
Score medewerkersonderzoek ⁵	n.v.t.	Minimaal 75	67
Verzuim medewerkers ¹	 4,0 %	Maximaal 3,9%.	3,8 %
Vrouwen in leidinggevende posities	 25,1 %	Minimaal 23%.	23,7 %
Medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt ⁶	 59	Minimaal 100.	93

- De score betreft een 12-maands voortschrijdend gemiddelde.
- De klanttevredenheid geeft de relatieve tevredenheid weer van klanten in de consumenten- en zakelijke markt; de tevredenheid wordt meerdere keren per jaar steekproefsgewijs gemeten door een extern bureau.
- De uitvalduur geeft in minuten weer de gemiddelde duur dat onze klanten in het Liander-gebied in een periode van een jaar geen elektriciteit hebben.
- De KPI betreft afgeronde projecten. De target is een jaargetarget die aan het einde van het kalenderjaar beoordeeld wordt.
- Er wordt jaarlijks één meting gedaan in het 2de halfjaar van 2015 waarvan de score volgt in het 2de halfjaar van 2015.
- Alliander ondersteunt mensen die vanwege hun persoonlijke omstandigheden moeilijker aan werk kunnen komen. Het 2015 cijfer betreft zes maanden, het 2014 cijfer betreft twaalf maanden.

Aandeelhouders en investeerders

KPI	Resultaat 30 juni 2015	Doelstellingen ultimo 2015	Resultaten 31 december 2014
Behoud solide rating	S&P: AA-/A-1+/stable outlook Moody's: Aa3/P-1/stable outlook	Handhaven solide A rating profiel.	S&P: AA-/A-1+/stable outlook Moody's: Aa3/P-1/stable outlook
Financieel beleid¹			
FFO/Nettoschuld	29%	> 20%	34%
Rentedekking	7,9	> 3,5	7,6
Nettoschuld (nettoschuld + eigen vermogen)	35%	< 60%	34%
Solvabiliteit	55%	> 30%	54%
Duurzaamheid			
Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ²	 47,0%	Minimaal 60%.	57,4%
CO ₂ -uitstoot eigen bedrijfsvoering ³	 393 kton	Maximaal 772kton	831 kton

- Het financieel kader waarbinnen Alliander opereert is gebaseerd op vier ratio's zoals weergegeven in de tabel. Deze ratio's zijn berekend volgens de uitgangspunten van ons financieel beleid. Deze uitgangspunten wijken op twee punten af van de rubricering onder IFRS: 1. De achtergestelde eeuwigdurende obligatielening is volgens IFRS verantwoord als eigen vermogen, volgens de uitgangspunten van ons financieel beleid wordt dit instrument als 50% vreemd vermogen en als 50% eigen vermogen aangemerkt. 2. Voor de berekening van de ratio's wordt geen rekening gehouden met de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) voor Endinet Groep. De ratio Funds From Operations (FFO)/nettoschuldpositie betreft het 12-maands resultaat na belastingen, gecorrigeerd voor de mutaties in de actieve en passieve belastinglatenties, de bijzondere posten en fair value mutaties, verhoogd met het saldo afschrijvingen en amortisaties op de materiële en immateriële vaste activa en vooruitontvangen opbrengsten en gedeeld door de nettoschuldpositie. De ratio rentedekking betreft het 12-maands resultaat na belastingen, gecorrigeerd voor de mutaties in de actieve en passieve belastinglatenties en de bijzondere posten en fair value mutaties, verhoogd met de afschrijvingen op de materiële en immateriële vaste activa en het saldo financiële baten en lasten gedeeld door het saldo financiële baten en lasten gecorrigeerd voor bijzondere posten en fair value mutaties. Onder solvabiliteit wordt verstaan het eigen vermogen inclusief het resultaat van de periode gedeeld door het balanstotaal minus de verwachte dividenduitkering lopend boekjaar en de vooruitontvangen opbrengsten.
- Het MVI (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen) percentage geeft in procenten aan welk deel van de uitgaven van Liander aan de MVI criteria voldoet. In vergelijking met ultimo 2014 is de berekenwijze van deze KPI aangescherpt. Een MVI verklaring is in de huidige berekening maximaal 2 jaar geldig. In het kader van vergelijkingsdoeleinden is de score ultimo 2014 aangepast conform de nieuwe berekenmethode.
- Berekend op basis van de nieuwe methode in de sector. De sector berekening wijkt af van de berekenmethode ultimo 2014. In het kader van vergelijkingsdoeleinden is de score ultimo 2014 aangepast conform de nieuwe berekenmethode.

Financiële kerncijfers

€ miljoen tenzij anders vermeld	1 ^o halfjaar	
	2015	2014 ¹
Netto-omzet	777	786
Overige baten	45	83
Bedrijfskosten	593	650
Bedrijfsresultaat	229	219
Resultaat na belastingen	161	156
Resultaat na belastingen exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	116	114
Investerings in materiële vaste activa	261	273
Kasstroom uit operationele activiteiten	241	219
	30 juni 2015	31 december 2014
Totaal activa	7.679	7.672
Totaal eigen vermogen	3.614	3.579
Nettoschuldpositie ²	1.751	1.617
ROIC ³	5,7%	6,3%

- De cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast in verband met de toepassing van de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) voor Endinet Groep.
- De nettoschuldpositie wordt gevormd door de rentedragende schulden verminderd met de liquide middelen en beleggingen die vrij ter beschikking staan.
- De return-on-invested-capital (ROIC) betreft het 12-maands bedrijfsresultaat gecorrigeerd voor bijzondere posten en fair value mutaties, aandeel in resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures en belastingen, gedeeld door het gemiddeld geïnvesteerde vermogen (= som boekwaarde immateriële, materiële en financiële vaste activa en werkkapitaal minus vooruitontvangen opbrengsten).

Verslag raad van bestuur

Overzicht belangrijkste gebeurtenissen

Investerings, onderhoud en innovatie in de netten

Het bewaken van de kwaliteit, veiligheid en capaciteit van de elektriciteits- en gasnetten, nu en in de toekomst, is een kerntaak van onze netbeheerders. Onderhoud en investeringen in vervanging van de energienetten zijn nodig om én de kwaliteit en veiligheid op het huidige niveau te houden én de toenemende duurzaam opgewekte energiestromen te kunnen distribueren. De investeringen zijn € 213 miljoen in het 1e halfjaar van 2015 (2014: € 238 miljoen). Deze daling is met name het gevolg van minder klantgedreven werkzaamheden. Van dit bedrag is € 82 miljoen geïnvesteerd in vervanging van bestaande netten en € 92 miljoen in uitbreiding van de netten. De kosten van storingen & onderhoud zijn gestegen ten opzichte van 2014 gestegen met € 10 miljoen als gevolg van meer werkzaamheden. In het 1^e halfjaar van 2015 zijn 115.000 slimme meters uitgerold. Dit zijn er 25.000 meer dan in het 1^e halfjaar van 2014. De kavelgewijze grootschalige aanbidding is in 2015 gestart.

Investerings en onderhoud in het netwerk

€ miljoen	Realisatie t/m juni 2015	Realisatie t/m juni 2014	Doelstelling ultimo 2015	Realisatie 2014
Elektriciteit				
Uitbreiding	75	86	199	163
Vervanging	35	44	88	80
Gas				
Uitbreiding	17	21	37	41
Vervanging	47	48	124	102
Meetinrichtingen	26	23	76	50
Overig netwerk	12	16	35	53
Totaal investeringen	213	238	559	488
Storingen & Onderhoud	121	111	203	238
Totaal onderhoudskosten & investeringen	333	349	762	726
Aantal geplaatste slimme meters	115.000	90.000	341.000	206.000

1. Inclusief Endinet.

Overeenkomst op hoofdlijnen ruil regionale energienetwerken Enexis-Alliander

Op 24 maart hebben Alliander en Enexis een overeenkomst op hoofdlijnen ondertekend over de ruil van regionale energienetwerken. In deze overeenkomst zijn randvoorwaarden en condities voor de ruil vastgelegd, waaronder de precieze afgrenzing van de te ruilen netwerken, activiteiten en belangrijke afspraken inzake de vervolgstappen. Op 1 juli 2015 hebben de aandeelhouders van Alliander tijdens een Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders hun akkoord gegeven aan de ruil. De aandeelhouderscommissie van Enexis heeft op 18 juni vastgesteld dat de uitruil van regionale netwerken past binnen haar strategisch plan. De verkoopovereenkomst is op 27 juli 2015 door beide partijen ondertekend. De ruil van de regionale energienetwerken zal op 1 januari 2016 geëffectueerd worden. Voor de financiële cijfers per 30 juni 2015 betekent dit dat conform de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) de activa en verplichtingen van Endinet groep B.V. in de balans worden geclassificeerd als Activa en Passiva aangehouden voor verkoop. Daarnaast is het netto resultaat van Endinet in de winst-en-verliesrekening zichtbaar op de regel Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten. Daarnaast wordt conform de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) vanaf 24 maart 2015 voor de geconsolideerde cijfers van Alliander niet meer afgeschreven op de activa van Endinet Groep.

Beëindiging Credit Default Swap

Sinds 2005 is de Credit Default Swap (CDS) als derivaat onderdeel van beleggingen in het kader van twee cross border lease contracten. Het product CDS verzekert de kredietwaardigheid van een onderliggende portefeuille bestaande uit bijna 100 fondsen. De looptijd van de CDS is 10 jaar (tot en met 22 juni 2015). Per 23 juni is de CDS contractueel beëindigd. Per deze datum bestaan ook geen resterende risico's meer ten aanzien van dit derivaat. De boekwaarde van de CDS van € 66 miljoen is vrijgevallen ten gunste van de bedrijfskosten in het resultaat over het eerste halfjaar van 2015.

Gasstoring Velsen-Noord

Op 15 januari is bij een boring een waterleiding geraakt, waarbij een grote hoeveelheid water in de gasleidingen is gelopen. In totaal is zes kilometer gasleiding vervuild geraakt. Ongeveer duizend huishoudens zaten hierdoor enige dagen zonder gas.

Wijzigingen Raad van Commissarissen

Per 1 januari 2015 heeft de heer F.W. Briët zijn lidmaatschap van de Raad van Commissarissen om gezondheidsredenen neergelegd. De heer Briët was sinds 30 juni 2009 lid van de Raad van Commissarissen. Als opvolger van de heer Briët is per 20 februari 2015 de heer B. Roetert benoemd tot commissaris. De opvolgingsprocedure van de per 15 december 2014 afgetreden commissaris mevrouw drs. J.W.E. Spies loopt.

Warmtenet Nijmegen

Op 9 maart is het warmtenet Nijmegen geopend. Met het warmtenet heeft Nijmegen een bijzonder milieuvriendelijke energievoorziening gekregen voor de nieuwbouw in het Waalfront en de Waalsprong. De restwarmte van ARN gaat op termijn 14.000 woningen en bedrijven verwarmen. Het net is eenvoudig uit te breiden in de bestaande stad en regio. Ook is het geschikt om nieuwe warmtebronnen en -gebruikers op aan te sluiten.

Beëindiging Cross Border Leases ENW

Op 2 januari is de deeltransactie, die de voormalige ENW in 1998 is aangegaan voor de gasnetwerken in Amsterdam, op de contractueel voorziene optiedatum beëindigd. Op initiatief van de betrokken investeerder zijn vervolgens op 14 april de resterende drie ENW-deeltransacties (gasnetwerken Kennemerland, Kop Noord-Holland en Midden Noord-Holland) vervroegd beëindigd. Tevens heeft per diezelfde datum een versnelde afbetaling plaatsgevonden van de in verband met de reeds op 2 januari beëindigde deeltransactie verschuldigde bedragen. Met de in 2015 gerealiseerde terminations zijn de voormalige ENW gasnetwerken in Noord-Holland weer volledig onbezwaard in bezit van Liander.

Miljoenenboete voor Liander van de baan

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CvB) heeft vastgesteld dat toezichthouder ACM (Autoriteit Consument en Markt) Liander ten onrechte in het verleden een boete van € 3,3 miljoen heeft opgelegd. ACM beschuldigde Liander ervan onzorgvuldig te zijn geweest bij het beschermen van klantgegevens. Volgens het CvB is er geen enkel bewijs van schending van de geheimhoudingsplicht. In 2015 is het bedrag van € 3,3 miljoen door de ACM terugbetaald en als bate in het resultaat verantwoord.

Berlijn omarmt Nederlandse laadpaal-expertise

Allego (dochteronderneming van Alliander die laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer realiseert en beheert), The New Motion (aanbieder op het gebied van van laadoplossingen voor elektrische auto's) en Alliander AG (beheert de verkeersinstallaties in Berlijn) gaan 220 laadpalen voor elektrisch vervoer in Berlijn installeren en de laadinfrastructuur tot eind juni 2020 beheren.

Vitens en Liander gaan water- en gasleiding in Apeldoorn vervangen

Op 20 mei hebben Vitens en Liander bekendgemaakt de komende twee jaar zo'n 46 kilometer water- en gasleiding te vervangen in Apeldoorn. Door tegelijk met de vervanging van de waterleidingen ook de gasleidingen te vervangen, worden de gevolgen voor de klant zoveel mogelijk beperkt. De werkzaamheden starten na de zomer en duren tot en met 2017.

Start kavelgewijze aanbidding slimme meter

Op 26 mei is in Nijmegen de kavelgewijze aanbidding van de slimme meter gestart. Hierbij worden de meters per wijk of postcodegebied aan onze klanten aangeboden. Het betreft hier een pilot. Ook in Huizen en Putten zullen pilots worden uitgevoerd. Het doel van de pilots is om op kleine schaal te oefenen en de samenwerking waar nodig te verbeteren. Na afloop van de pilot gaan de hoofdaannemers echt van start met de grootschalige aanbidding (GSA) van duizenden slimme meters. Doelstelling van de GSA is om in 2020 alle kleinverbruik klanten een slimme meter te hebben aangeboden. Om dat te bereiken zullen op het hoogtepunt ongeveer 3.800 meters per dag worden aangeboden.

Alliander neemt initiatief voor Global Smart City & Community Coalition

Op 4 juni, tijdens de Global Smart City Teams Challenge in Washington, heeft Alliander het initiatief genomen om de Global Smart City & Community Coalition te lanceren. Het doel van de coalitie is om internationaal de krachten te bundelen op het gebied van 'slimme' stedelijke ontwikkeling. De coalitie werkt samen volgens het principe van 'plug and play'. De coalitiepartners ontwikkelen stedelijke oplossingen die wereldwijd toegepast kunnen worden en schaalbaar en duurzaam zijn. Best practices en bewezen concepten zijn de basis en deze worden versterkt met kennis, ervaringen en oplossingen van anderen.

Ingebruikname slim telecomnetwerk Alliander en Stedin

Eind juni hebben Alliander en Stedin via de gezamenlijke bedrijfsactiviteit CDMA Utility B.V. een eigen draadloos communicatienetwerk in gebruik genomen. Hiermee is de mogelijkheid gecreëerd om onze klanten nog meer leveringszekerheid te bieden. Naast de communicatie met slimme meters is het nieuwe draadloze communicatienetwerk de basis voor verdere 'verslimming' van ons energienet.

Veiligheid

Lost Time Injury Frequency

Deze veiligheidsnorm geeft aan hoe veilig er binnen Alliander wordt gewerkt. De LTIF-score is het 12-maands voortschrijdend gemiddelde van het aantal ongevallen met verzuim gerelateerd aan het aantal gewerkte uren. De Alliander LTIF score over de laatste 12 maanden is 1,7 en ligt daarmee onder de target van 2,2.

De veiligheid van onze klanten, medewerkers en partijen waarmee Alliander samenwerkt is onze hoogste prioriteit. We zorgen dat onze installaties en netten veilig zijn en dat iedereen veilig thuis komt. Aan deze veiligheidsambitie wordt iedere dag gewerkt. Dat doen we door actief bezig te zijn met veiligheid en er alles aan te doen om ongevallen te voorkomen.

Gedurende het 1^e halfjaar van 2015 hebben zich 14 ongevallen met verzuim voorgedaan met onze medewerkers (in het 1^e halfjaar van 2014 waren dit er 12). We vinden het belangrijk dat we leren van gevaarlijke situaties en incidenten om de kans op ongevallen te verkleinen. Daarom analyseren we veiligheidsincidenten zeer grondig en bespreken en doorleven we ze breed in onze organisatie. Om te komen tot betere prestaties op het gebied van veiligheid is Alliander in 2014 gestart met een nieuwe veiligheidsaanpak. Deze aanpak vormt de leidraad in de dagelijkse praktijk om de stappen te zetten die nodig zijn om onze veiligheidsprestaties te meten en continu te verbeteren. Onderdeel van de aanpak zijn verbeterprojecten, veiligheidscampagnes en meer aandacht voor leidinggeven aan veiligheid. In 2016 zal deze veiligheidsaanpak ook breder binnen de onderneming worden doorgevoerd.

Klanten

Klanttevredenheid

De klanttevredenheid van de consumentenmarkt en zakelijke markt (inclusief gemeenten) wordt gemeten in het klanttevredenheidsonderzoek, dat door een extern bureau wordt uitgevoerd. Hierbij wordt de score vergeleken met een benchmark, bestaande uit Enexis en Stedin.

De klanttevredenheid score consumentenmarkt voor Liander ten opzichte van de benchmark is 98% (2014: 104%). De score van Liander bedraagt 93%, de score van de benchmark bedraagt 95%.

De klanttevredenheid score zakelijke markt voor Liander ten opzichte van de benchmark is 100% (2014: 97%). De score van Liander bedraagt 87%, evenals de score van de benchmark.

Uitvalduur

Continue energielevering is van groot belang voor onze samenleving. Onze medewerkers zetten zich dagelijks in voor een betrouwbaar en veilig net. De leveringszekerheid van elektriciteit komt naar voren in de uitvalduur. De uitvalduur geeft in minuten de gemiddelde duur weer dat onze klanten in het Liander-gebied in een periode van een jaar geen elektriciteit hebben.

De uitvalduur elektriciteit laat een daling zien ten opzichte van zowel het 1^e halfjaar van 2014 als ten opzichte van ultimo 2014. Tot en met het 1^e halfjaar van 2015 (twaalfmaands voortschrijdend gemiddelde) komt de uitvalduur uit op 19,5 minuten (1^e halfjaar van 2014: 24,1 minuten en ultimo 2014: 19,9 minuten). De grote daling ten opzichte van het 1^e halfjaar van 2014 is met name het gevolg van een relatief hoge uitvalduur in de 2^e helft van 2013, welke door gebruik van het twaalfmaands voortschrijdend gemiddelde nu uit de vergelijking valt. In de eerste 6 maanden van 2015 was de uitvalduur 9,6 minuten (2014: 9,6 minuten).

PC-gebieden met meer dan 5 storingen

Het aantal postcodegebieden met meer dan 5 storingen (herhaalstoringen) bedraagt 11 stuks over de afgelopen 12 maanden. Over geheel 2014 bedroeg dit 10 stuks.

Duurzame opwek

Alliander bereidt zich met zijn investeringen in het intelligente netwerk voor op een toename van het aantal terugleveringen van lokaal opgewekte energie en ondersteunt particuliere en zakelijke klanten bij hun initiatieven voor decentrale energieproductie. Het aantal geregistreerde klanten dat energie teruglevert aan het elektriciteitsnetwerk is het afgelopen halfjaar met 21% gestegen tot ruim 88.000 (ultimo 2014: 73.000).

Het aantal installaties (windparken en solitaire windmolens) dat windenergie opwekt, bedraagt medio 2015 698 GV installaties en 43 KV installaties (ultimo 2014: 712 GV installaties en 30 KV installaties).

Medewerkers

Fte-ontwikkeling

Ten opzichte van ultimo 2014 is per 30 juni 2015 het aantal eigen en ingehuurd medewerkers per saldo toegenomen met 43 fte naar 6.891 fte. De toename van het aantal fte bestaat uit een daling van de eigen medewerkers met 4 fte en een stijging van de externe medewerkers met 47 fte.

Vrouwen in leidinggevende posities

Alliander werkt er aan om een afspiegeling van de maatschappij te zijn. Daarom worden vrouwen gestimuleerd om door te stromen naar een leidinggevende positie. Het percentage vrouwen in een leidinggevende positie bedraagt 25,1% per 30 juni 2015 ten opzichte van 23,7% ultimo 2014.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage over het 1^e halfjaar van 2015 bedraagt 4,0% en is hiermee licht gestegen ten opzichte van 2014 (3,8%). De score betreft een 12-maands voortschrijdend gemiddelde.

Betrokken netwerkbedrijf

Alliander vindt het belangrijk dat iedereen een kans krijgt op de arbeidsmarkt. Voor sommige groepen in de maatschappij is het lastig om zelf een plek te vinden. In het Step2Work project biedt Alliander deelnemers een erkende (vak)opleiding en relevante werkervaring. In het 1^e halfjaar van 2015 hebben 59 nieuwe deelnemers (geheel 2014: 93 nieuwe deelnemers) deelgenomen aan het Step2Work project. De jaardoelstelling voor geheel 2015 bedraagt 100 deelnemers.

Aandeelhouders en investeerders

Credit ratings

Ten opzichte van ultimo 2014 zijn de lange en korte termijn credit ratings en de outlook gelijk gebleven.

Ratio's financieel beleid

Per 30 juni 2015 voldoen alle ratio's ruimschoots aan de gestelde norm.

Duurzaamheid

Maatschappelijk verantwoorde inkopen

Samen met leveranciers wil Alliander de keten van energielevering duurzamer maken. Om duurzaam in te kopen sluiten we met onze leveranciers MVI-verklaringen af. Hierin wordt vastgelegd welke generieke en specifieke duurzaamheidscriteria we nastreven in onze samenwerking. In het 1^e halfjaar van 2015 heeft 47% (ultimo 2014: 57%) van onze inkopen plaatsgevonden bij een MVI-verklaarde leverancier.

CO₂-uitstoot eigen bedrijfsvoering

De CO₂-uitstoot eigen bedrijfsvoering bedraagt 393 kton over het 1^e halfjaar 2015. Over geheel 2014 bedroeg deze uitstoot 831 kton. De doelstelling voor 2015 is maximaal 772 kton volgens de sector brede rekenmethodiek.

Duurzame initiatieven

Alliander faciliteert de overgang naar een duurzamer energiesysteem voor zijn klanten. Om dit te realiseren zijn er in het 1^e halfjaar van 2015 meerdere duurzame initiatieven geweest, waaronder:

Duurzame Energienetwerken Gelderland

Alliander Duurzame Gebiedsontwikkeling (Alliander DGO) heeft in het eerste half jaar van 2015 samen met PPM Oost (als fondsbeheerder namens Innovatie- en Energiefonds Gelderland, IEG B.V.) Duurzame Energienetwerken Gelderland B.V. (DENG) opgericht, een besloten vennootschap die investeert in projecten die bijdragen aan de energietransitie in de provincie. Alliander DGO functioneert hierbij als ontwikkelmaatschappij.

DENG is een belangrijke strategische activiteit voor de toekomst van duurzame projecten in de Provincie Gelderland. Hoofddoel van de vennootschap is het realiseren en exploiteren van duurzame, aan energie-infrastructuur gerelateerde projecten. Uitgangspunt is dat Alliander DGO deze projecten na ontwikkeling aanbiedt aan DENG voor realisatie en exploitatie. De investeringsruimte bedraagt initieel € 30 miljoen. Alliander DGO en IEG dragen beide de helft bij. Alliander hanteert daarbij haar gebruikelijke rendementseisen.

Alliander onderzoekt mogelijkheden gelijkstroomnet

Alliander onderzoekt met ontwikkelaars rond Lelystad Airport de mogelijkheden van een innovatief gelijkstroomnet (DC-net). In het gebied zijn plannen voor zonne- en windopwek, elektrische laadinfrastructuur, batterij-opslag en openbare ledverlichting. Een DC-net moet de ontwikkelaars in staat stellen om deze duurzame ambities te realiseren door besparingen op kosten, energieverbruik en materialen. Gelijkstroom belooft hiermee een belangrijke schakel te zijn in lokale duurzame energiesystemen. Er zijn echter ook nog barrières: toepassing van gelijkstroom is relatief nieuw en nog niet beschreven in wet- en regelgeving. Binnen Netbeheer Nederland en met hulp van het Ministerie van Economische Zaken en de Autoriteit Consument en Markt (ACM) werkt Alliander aan een oplossing.

Terugdringen fossiele brandstoffen en grondwater papierindustrie Eerbeek

In de Eerbeekse papierindustrie wordt het gebruik van fossiele brandstoffen en grondwater binnenkort flink teruggedrongen. Industriewater Eerbeek (IWE) en Alliander Duurzame Gebiedsontwikkeling gaan er een biogas- en proceswaterleiding realiseren. Hiermee wordt het mogelijk om biogas, dat vrijkomt bij de zuivering van afvalwater, én het gezuiverde water direct te benutten in de papierfabriek DS Smith. Dit bespaart ongeveer 700.000 m³ water per jaar en reduceert de CO₂-uitstoot met ongeveer 5.000 ton per jaar.

Hoofdkantoor Alliander wordt moderner en zuiniger

Alliander gaat zijn hoofdkantoor 'Bellevue' in Arnhem renoveren en verduurzamen. In het eerste halfjaar 2015 is het definitieve ontwerp afgerond. De verbouwing start eind 2015 en zal begin 2017 gereed zijn. Na de verbouwing voorziet het kantoor voor een groot deel in zijn eigen energiebehoefte. Dat is mogelijk door het gebruik van zonnepanelen en door het pand te verwarmen en te koelen door middel van warmte en koudeopslag in de bodem. Ook worden bij de verbouwing duurzame materialen gebruikt en worden slimme meet- en regelsystemen toegepast voor bijvoorbeeld verlichting en luchtbehandeling.

Locatie Duiven

Op 31 augustus starten ruim 1.500 medewerkers op de vernieuwde locatie in Duiven. Na bijna twee jaar van renovatie en uitbreiding wordt deze locatie opnieuw in gebruik genomen en krijgt de centralisatie strategie voor de medewerkers in Oost-Nederland vorm. Duiven is een bijzondere locatie, die zoveel mogelijk met bestaande gebouwen en hergebruikte materialen is gerealiseerd. Bovendien zal de locatie energieneutraal zijn.

Introductie flexibel schakelsysteem voor openbare verlichting

Netbeheerder Liander is begin 2015 samen met 14 gemeenten een pilot begonnen met een nieuw schakelsysteem op de aansluiting van de openbare verlichting. Gemeenten krijgen zo meer regie en kunnen energie besparen door slimmer te schakelen. Nu worden openbare verlichtingsnetten van gemeenten in het Liander-gebied nog centraal aangestuurd. Met de nieuwe dienst van Liander, genaamd FlexOVL, kunnen gemeenten zelf gaan bepalen hoe laat de verlichting in de wijk aan- en uitgaat.

Risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van 'sturing en verantwoording'. Risico's horen bij ondernemen. Het identificeren, beoordelen en beheersen van risico's helpt de hele organisatie om op een verantwoorde wijze doelstellingen te bereiken, met onzekerheden om te gaan en integer te handelen. Ieder kwartaal worden de belangrijkste risico's besproken met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Voor een nadere toelichting over risicomanagement wordt verwezen naar het hoofdstuk "Strategie" in het jaarverslag over 2014. Dat bevat een overzicht van de belangrijkste risico's, waarin de impact op de organisatie voor de middellange termijn is weergegeven.

In deze paragraaf worden de belangrijkste ontwikkelingen vermeld van de meest relevante risico's die van invloed zijn op onze strategie. We hanteren een onderscheid in interne risico's (die we lopen vanuit ons eigen handelen) en externe risico's (die ontstaan vanuit de ontwikkelingen in onze omgeving).

Interne risico's

Alliander wil het risico dat een (grootschalig) incident essentiële onderdelen van de netten en/of de veiligheid van de medewerkers en de omgeving raakt zoveel als mogelijk mitigeren. Daarom worden onder andere, waar nodig, bij incidenten procedures herijkt en verbeterd. Er wordt geïnvesteerd in noodvoorzieningen en het vervangingsbeleid is risico-gebaseerd. Daarnaast wordt er gewerkt aan het invoeren van informatiemanagement bij calamiteiten met systeemondersteuning waardoor informatie veel sneller beschikbaar komt, gevalideerd wordt en gedeeld kan worden.

Het datakwaliteit programma 'verbeter- en schoningsplan' loopt ook dit jaar door. De kwaliteit van onze data is belangrijk voor de betrouwbaarheid van onze dienstverlening en de kostenbeheersing van bedrijfsvoering. Het doel van dataverbetering is zorgen voor volledige en juiste informatie, zodat onze operatie kan vertrouwen op de gegevens waarmee we werken. Een van de deelprogramma's om de volledigheid van data omtrent kabels en leidingen te borgen is afgerond. We hebben kunnen constateren dat de kritische statische assetdata - de kenmerken van een asset als "ding" zoals locatie, type of aanlegdatum - onder controle is. Het deelprogramma om de volledigheid van data omtrent kabels en leidingen te borgen en het bedrijfsmiddelenregister is volledig gemaakt voor assetdata over gasstations, laagspanningskasten en huisaansluitingen. Daarnaast is voor dynamische data - de conditie en belastingsdata van de asset zoals storingen, schakelstanden en onderhoudsdata - de omvang van de benodigde dataschoning in kaart gebracht.

De lastig voorspelbare energietransitie blijft een uitdaging. Alliander ziet het als haar taak om de energietransitie op een effectieve en efficiënte manier te faciliteren in verbinding met, en ten dienste van, al onze stakeholders. Hierbij moeten verstandige keuzes worden gemaakt bij het anticiperen op de impact van de energietransitie om de leveringsbetrouwbaarheid op orde te houden, potentiële baten te kunnen realiseren en desinvesteringen in het net te voorkomen. In 2014 is gestart met het programma 'Digitaal Netbeheer'. Het programma heeft als doel de impact van de energietransitie inzichtelijk te maken en optimaal gebruik te gaan maken van de mogelijkheden van digitalisering in het netbeheer.

Een nieuw risico is de haalbaarheid van de opschaling meterwisselvolumes. Planningsuitgangspunten zijn veranderd door de nieuwe richtlijn vanuit EZ. De nieuwe richtlijn is nu '100% Aanbieden' en was '80% vervangen'. Het aanbieden van de slimme meter zal in kortere tijd en sterker dan voorzien moeten worden opgeschaald. Daarbij zal de jaarproductie aanzienlijk hoger zijn dan initieel verondersteld. Maatregelen zoals flexibiliteit in werk, in capaciteit en in contracten en daarnaast het opstellen van een integrale haalbaarheidsanalyse, hebben als doel om tijdens de versnelde opschaling de kwaliteit en veiligheid te kunnen blijven borgen.

Externe risico's

Als gevolg van aanpassing van de Europese regelgeving alsmede markt- en technologische ontwikkelingen, is de wet- en regelgeving in Nederland in de loop der jaren sterk veranderd en zal deze naar verwachting sterk blijven veranderen. Veranderingen kunnen een substantiële impact hebben op de inrichting en financiële resultaten van ondernemingen in de energiesector. De belangrijkste huidige ontwikkeling met mogelijke impact voor de midden en de lange termijn is het wetsvoorstel STROOM. De mate van impact zal afhankelijk zijn van de definitieve invulling. Mondelinge behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer vindt plaats na de zomer.

Verdergaande complexiteit in de ruimtelijke ordening zorgt in toenemende mate voor meerkosten bij het uitvoeren van werkzaamheden. De beheersmaatregelen richten zich op het (pro)actief managen van verwachte problemen rondom ruimtelijke ordening, door ontwikkelingen in kaart te brengen en tijdig met stakeholders in gesprek te gaan om zo samen met elkaar naar oplossingen te zoeken.

Om cybercriminaliteit zoveel als mogelijk tegen te gaan bestaat een integraal security managementsysteem dat risico's in kaart brengt en de beveiliging periodiek toetst. Hierbij is een extra focus op detectie en snelle response. Actueel is verder dat de Eerste Kamer in mei heeft ingestemd met een wetsvoorstel voor het instellen van een meldplicht inzake datalekken. Alliander staat hier positief tegenover; actieve communicatie en openheid over datalekken is in het belang van onze klanten.

Verder blijven de kosten voor precario - de gemeentelijke belasting die Alliander moet betalen voor het gebruik van openbare grond - toenemen. Dit blijft een risico voor de werkkapitaalpositie en voor de winstgevendheid, aangezien de groei in precario slechts ten dele wordt vergoed in de gereguleerde tarieven.

Alliander is blootgesteld aan kredietrisico's, op tegenpartijen, debiteuren en crediteuren. Volgens het bestaande kredietbeleid worden kredietrisico's proactief beheerd door toepassing van kredietanalyse en kredietbeheer. In het 1^e halfjaar van 2015 is geen materiële kredietschade geleden.

Financiële gang van zaken

Algemeen

Het resultaat na belastingen over het 1^e halfjaar 2015 is in vergelijking met dezelfde periode in 2014 € 5 miljoen hoger en is uitgekomen op € 161 miljoen. Het resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten is stabiel gebleven. De lagere omzet als gevolg van lagere gereguleerde tarieven is gecompenseerd door lagere rente lasten. Het resultaat uit beëindigde bedrijfsactiviteiten is gestegen ten opzichte van het 1^e halfjaar van 2014 als gevolg van het niet meer afschrijven op de activa van deze activiteiten.

De nettoschuldpositie is gestegen met € 134 miljoen naar € 1.751 miljoen, met name door de betaling van het dividend van € 125 miljoen over 2014 in april 2015. De solvabiliteit is in het 1^e halfjaar 2015 met circa 1% toegenomen naar 55%.

Winst-en-verliesrekening

Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten over het 1^e halfjaar van 2015 zijn ten opzichte van het 1^e halfjaar van 2014 gedaald met € 47 miljoen naar € 822 miljoen. Deze daling is in belangrijke mate veroorzaakt door het in het voorgaand jaar verantwoorde incidentele resultaat uit de verkoop van aandelen KEMA (€ 40 miljoen) en een lagere gereguleerde omzet (€ 8 miljoen) als gevolg van lagere gereguleerde tarieven.

Bedrijfskosten

De totale bedrijfskosten over het 1^e halfjaar van 2015 zijn uitgekomen op € 593 miljoen (1^e halfjaar 2014: € 650 miljoen). In de totale bedrijfskosten is een belangrijke bate van de contractuele afwikkeling van een financieel instrument gerelateerd aan twee cross border lease contracten opgenomen. Gecorrigeerd voor deze incidentele bate is er sprake van een stijging van € 9 miljoen ten opzichte van het 1^e halfjaar van 2014. Deze stijging is met name veroorzaakt door:

- stijging van de precariolasten met € 9 miljoen als gevolg van een stijging van het aantal aanslagen voor precariobelasting van gemeenten;
- toename van personeelskosten (zowel eigen als ingehuurd personeel) met totaal € 5 miljoen door voornamelijk een toename van het aantal fte's en een CAO-stijging;
- stijging van de geactiveerde productie (€ 6 miljoen) door een toename van eigen uren voor te activeren productie.

Een andere benadering van de beoordeling en beheersing van de kostenontwikkeling is om niet uit te gaan van de categoriale indeling vanuit de winst-en-verliesrekening maar vanuit het managementperspectief. Vanuit dit perspectief kunnen de volgende componenten worden onderscheiden:

- inkoopkosten, waaronder de inkoop van netverliezen, doorberekende kosten vanuit TenneT en precariobelastingen;
- proceskosten, met name onderhoudskosten voor instandhouding van netten en kosten voor facturatie en incasso;
- indirecte kosten, bestaande uit overhead en algemene bedrijfskosten;
- afschrijvingen.

Vanuit managerial perspectief wordt geen rekening gehouden met de toepassing van de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) aangaande Endinet Groep.

Dit leidt tot de volgende specificatie van de bedrijfskosten, exclusief bijzondere posten en inclusief Endinet:

Specificatie bedrijfskosten, exclusief bijzondere posten

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2015	2014
Inkoopkosten	210	208
Proceskosten	174	158
Indirecte kosten	132	147
Afschrijvingen	178	176
Totaal	694	689

De inkoopkosten zijn gestegen, met name door de hogere kosten voor precario (€ 9 miljoen door een toename van het aantal heffende gemeentes) en hogere kosten van TenneT (€ 9 miljoen door hogere volumes en hogere tarieven) terwijl de kosten voor netverliezen (€ 8 miljoen door positieve effecten van afrekeningen over voorgaande jaren) en kosten van de niet gereguleerde activiteiten (€ 8 miljoen door lager activiteitsniveau) zijn gedaald. De proceskosten zijn eveneens gestegen, onder andere door hogere kosten voor storingen en onderhoud (€ 10 miljoen) en meer bestede uren aan algemene dienstverlening en serviceprocessen, kosten van vervallen projecten en niet activeerbare kosten. De indirecte kosten zijn ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar gedaald met € 15 miljoen. Dit voornamelijk door lagere kosten voor verbeterprogramma's.

Financiële baten en lasten

In het 1^e halfjaar van 2015 komen de financiële baten en lasten per saldo uit op een last van € 34 miljoen (1^e halfjaar van 2014: € 40 miljoen). De daling is met name het gevolg van een meer voordelige financiering.

Resultaten deelnemingen en joint ventures

Het resultaat deelnemingen en joint ventures is over het 1^e halfjaar van 2015 € 1 miljoen negatief (1^e halfjaar van 2014: nihil).

Belastingen

De effectieve belastingdruk (de belastingdruk uitgedrukt als percentage van het resultaat voor belastingen exclusief het resultaat na belastingen uit deelnemingen en joint ventures) bedraagt 24,7% in het 1^e halfjaar van 2015 (1^e halfjaar van 2014: 17,9%). Het verschil tussen de effectieve druk en de nominale druk (25%) in voorgaand jaar wordt met name veroorzaakt door de deelnemingsvrijstelling als gevolg van de verkoop van het minderheidsbelang in KEMA.

Bijzondere posten en fair value mutaties

De resultaten van Alliander kunnen worden beïnvloed door bijzondere posten en fair value mutaties. Bijzondere posten worden door Alliander gedefinieerd als posten die – in de opinie van het management – niet direct voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering en/of die qua aard en omvang dusdanig significant zijn dat deze voor een goede analyse van de onderliggende resultaten apart moeten worden beschouwd.

Gerapporteerde cijfers en cijfers exclusief bijzondere posten en fair value mutaties

€ miljoen	Gerapportiseerd		1 ^e halfjaar Bijzondere posten en fair value mutaties		Exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Netto-omzet	777	786	-	-	777	786
Overige baten	45	83	-	40	45	43
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-518	-572	64	-2	-582	-570
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-159	-156	-	-	-159	-156
Geactiveerde eigen productie	84	78	-	-	84	78
Bedrijfsresultaat (EBIT)	229	219	64	38	165	181
Financiële baten/(lasten)	-34	-40	-5	-1	-29	-39
Resultaat deelnemingen en joint ventures	-1	-	-	-	-1	-
Resultaat voor belastingen	194	179	59	37	135	142
Belastingen	-48	-33	-14	5	-34	-38
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	146	146	45	42	101	104
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	15	10	-	-	15	10
Resultaat na belastingen	161	156	45	42	116	114

Toelichting bijzondere posten

De bijzondere bate in de kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten van € 64 miljoen heeft voor € 66 miljoen betrekking op de contractuele beëindiging van de CDS. Dit betreft een financieel instrument welke gerelateerd is aan twee cross border lease contracten. Het restant van de bijzondere post in de kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten in zowel het 1^e halfjaar van 2015 (€ 2 miljoen) als van 2014 (€ 2 miljoen) heeft te maken met kosten in verband met organisatieaanpassingen.

De bijzondere financiële last van € 5 miljoen in het 1^e halfjaar van 2015 betreft voor € 4 miljoen valutaresultaten met betrekking tot de CDS (aangezien dit een US-dollar instrument is). Het restant van de bijzondere last van € 1 miljoen (1^e halfjaar 2014: € 1 miljoen last) heeft betrekking op de koersverschillen tussen de Euro en de US-dollar van de overige in de balans opgenomen cross border lease gerelateerde beleggingen. Het belastingeffect op de bijzondere posten en fair value mutaties is verantwoord onder de belastingen.

De bijzondere post in 2014 onder de overige baten betrof de boekwinst van € 45 miljoen op de verkoop van het 25,4% belang in KEMA aan DNV.

Resultaat segmenten

De segmenten zijn bepaald op basis van de interne rapportage structuur van Alliander. Bij deze interne rapportage structuur wordt geen rekening gehouden met de classificatie voor Endinet als 'aangehouden voor verkoop'. Dit betekent dat Endinet wordt meegeconsolideerd in de cijfers van Alliander en de afschrijvingen niet zijn stopgezet. Het gevolg is dat het resultaat van de segmenten afwijkt van het bedrijfsresultaat zoals verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Het bedrijfsresultaat van het segment Netbeheer Liander bedraagt over het 1^e halfjaar van 2015 € 197 miljoen, een daling van € 13 miljoen ten opzichte van het 1^e halfjaar van 2014, onder meer als gevolg van lagere gereguleerde tarieven en de toename van precario lasten. Het segment Netwerkbedrijf Endinet heeft in het 1^e halfjaar van 2015 een bedrijfsresultaat behaald van € 8 miljoen ten opzichte van € 10 miljoen over dezelfde periode in 2014, eveneens een gevolg van lagere gereguleerde tarieven. Bij het segment Overig (deze bestaan met name uit de niet-gereguleerde activiteiten en de staven en service-units) bedraagt het bedrijfsresultaat minus € 29 miljoen (1^e halfjaar van 2014: minus € 27 miljoen) als gevolg van onder andere kosten van leegstand en de aanloopkosten van de nieuwe activiteiten op het gebied van duurzaamheid.

Kasstroom

Kasstroom uit operationele activiteiten

In het 1^e halfjaar van 2015 is de kasstroom uit operationele activiteiten uitgekomen op € 241 miljoen (2014: € 219 miljoen). De stijging van € 22 miljoen is met name veroorzaakt door de mutatie in het werkkapitaal, deels gecompenseerd door lagere omzet en gestegen kosten.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

De uitgaande kasstroom uit investeringsactiviteiten in het 1e halfjaar van 2015 bedraagt € 229 miljoen (1e halfjaar van 2014: € 154 miljoen). Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de éénmalige opbrengst van € 80 miljoen in 2014 als gevolg van de verkoop van de aandelen KEMA. De investeringen in materiële vaste activa in het 1e halfjaar van 2015 bedragen € 261 miljoen (2014: € 273 miljoen).

Investeringen in materiële vaste activa

€ miljoen	1 ^e halfjaar ¹	
	2015	2014
Elektriciteit gereguleerd	110	130
Gas gereguleerd	68	69
Meetinrichtingen	26	23
Gebouwen, ICT etc.	57	51
Totaal	261	273

1. Inclusief investeringen Endinet en in Duitsland.

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedraagt over het 1^e halfjaar van 2015 een uitstroom van € 20 miljoen ten opzichte van een uitstroom van € 30 miljoen over dezelfde periode in 2014.

Financiering en kredietwaardigheid

Financieel beleid

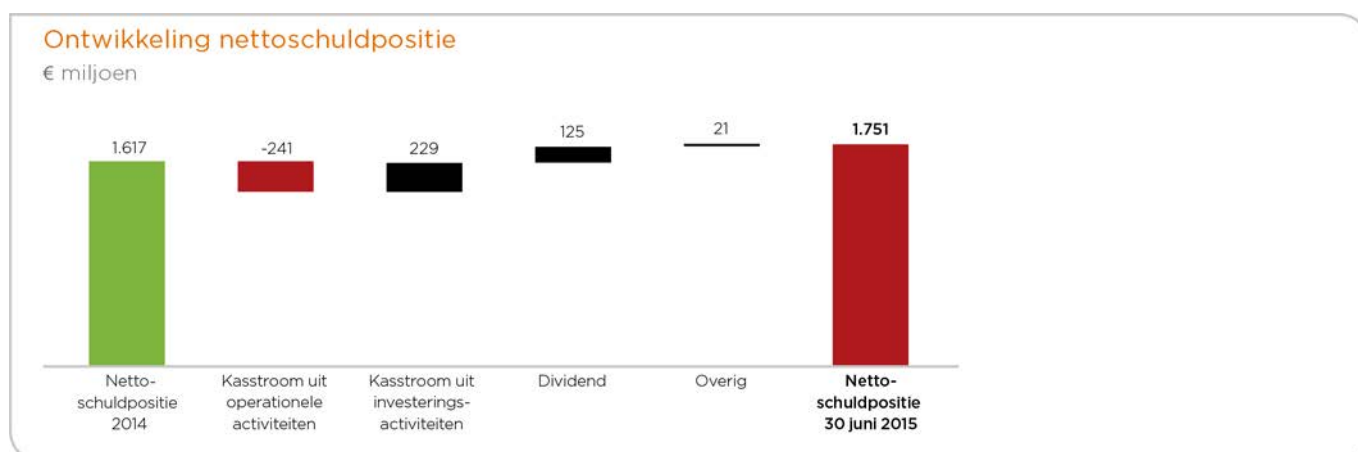
Het financieel beleid van Alliander richt zich op een balans tussen bescherming van obligatiehouders en andere verschaffers van vreemd vermogen en een adequaat aandeelhoudersrendement, met behoud van de flexibiliteit om de onderneming te laten groeien en te kunnen investeren. Het financiële kader waarbinnen Alliander opereert is gebaseerd op de vier ratio's zoals opgenomen in de kerncijfers. Per 30 juni 2015 voldoen alle ratio's aan de gestelde norm.

Algemene uitgangspunten van het financieel beleid zijn het zorgdragen voor een evenwichtig aflossingsschema, het beschikken over gecommiteerde kredietfaciliteiten en het aanhouden van voldoende liquide middelen. Met het opereren binnen het financiële kader en de algemene uitgangspunten wordt een solide A rating profiel gehandhaafd.

Nettoschuldpositie en financiering

De nettoschuldpositie per 30 juni 2015, op basis van IFRS, bedraagt € 1.503 miljoen (31 december 2014: € 1.369 miljoen) en op basis van het financieel beleid van Alliander € 1.751 miljoen (31 december 2014: € 1.617 miljoen). De stijging is met name het gevolg van het uitbetaalde dividend over 2014 van € 125 miljoen in 2015.

Reconciliatie nettoschuldpositie

€ miljoen	30 juni 2015	31 december 2014
Langlopende financiële verplichtingen	1.203	1.616
Kortlopende financiële verplichtingen	561	159
Verplichtingen uit hoofde van financiële leases	158	145
Brutoschuldpositie	1.922	1.920
Liquide middelen	159	167
Kortlopende financiële activa	50	184
Beleggingen die dienen ter dekking van leaseverplichtingen uit hoofde van cross border leases	210	200
Totaal liquide middelen en beleggingen	419	551
Nettoschuldpositie volgens de jaarrekening (IFRS)	1.503	1.369
50% van de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	248	248
Nettoschuldpositie volgens financieel beleid Alliander	1.751	1.617

Kredietfaciliteiten

Ultimo juni 2015 heeft Alliander de beschikking over een Revolving Credit Facility (RCF) met een totaalbedrag van € 600 miljoen en een looptijd tot midden juli 2018. Onder de RCF is per 30 juni 2015, evenals per 31 december 2014, niet getrokken. Daarnaast heeft Alliander een EMTN-programma van € 3 miljard waaronder per 30 juni 2015 voor € 1,5 miljard (per 31 december 2014: € 1,5 miljard) aan obligaties is uitgegeven en een ECP-programma van € 1,5 miljard waaronder per 30 juni 2015 voor ECP € 158 miljoen is uitgegeven (per 31 december 2014 € 153 miljoen).

De aflossing in 2015 bestaat met name uit het ECP-programma (aflossing in juli en september 2015). De aflossingen in de komende jaren bestaan met name uit de obligatieleningen met betrekking tot het EMTN-programma.

Verklaring Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur verklaart, voor zover bekend, dat:

1. De geconsolideerde halfjaarcijfers 2015 een getrouw beeld geven van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van Alliander N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en
2. Het verslag van de Raad van Bestuur een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de belangrijkste gebeurtenissen gedurende het halve boekjaar en een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de overige zes maanden van het boekjaar 2015 van Alliander N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

Arnhem, 29 juli 2015

Raad van Bestuur

Peter Molengraaf, voorzitter

Mark van Lieshout

Ingrid Thijssen

Verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2015

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2015	2014 ¹
Netto-omzet	777	786
Overige baten	45	83
Totaal bedrijfsopbrengsten	822	869
Bedrijfskosten		
Kosten van inkoop en uitbesteed werk	-182	-182
Personeelskosten	-222	-224
Externe personeelskosten	-61	-54
Overige bedrijfskosten	-53	-112
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-518	-572
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen vaste activa	-159	-156
Af: Werk uitgevoerd door de groep en gekapitaliseerd als materiële vaste activa in uitvoering	84	78
Totaal bedrijfskosten	-593	-650
Bedrijfsresultaat	229	219
Financiële baten	4	5
Financiële lasten	-38	-45
Resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures	-1	-
Resultaat voor belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	194	179
Belastingen	-48	-33
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	146	146
Resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	15	10
Resultaat na belastingen	161	156

Overzicht totaalresultaat

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2015	2014 ¹
Resultaat na belastingen	161	156
Overige elementen totaalresultaat		
Elementen die via het resultaat worden afgewikkeld		
Herwaardering voor verkoop beschikbare activa	-	10
Totaalresultaat	161	166

1. De cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast in verband met de toepassing van de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) voor Endinet Groep.

Geconsolideerde balans

€ miljoen	30 juni 2015	31 december 2014
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	5.782	6.218
Immateriële vaste activa	281	322
Investerings in deelnemingen en joint ventures	11	11
Voor verkoop beschikbare financiële activa	210	200
Overige financiële activa	43	43
Latente belastingvorderingen	247	218
	6.574	7.012
Vlottende activa		
Vorraden	44	40
Handels- en overige vorderingen	251	258
Derivaten	9	2
Overige financiële activa	50	184
Liquide middelen	159	167
	513	651
Activa aangehouden voor verkoop	592	9
Totaal activa	7.679	7.672
Eigen vermogen en verplichtingen		
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	684	684
Agioreserve	671	671
Achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	496	496
Herwaarderingsreserve	42	42
Overige reserves	1.560	1.363
Resultaat boekjaar	161	323
Totaal eigen vermogen	3.614	3.579
Verplichtingen		
Langlopende verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	1.203	1.616
Verplichtingen uit hoofde van financiële leases	158	145
Vooruitontvangen opbrengsten	1.540	1.573
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	45	49
Overige voorzieningen	1	1
	2.947	3.384
Kortlopende verplichtingen		
Handelsschulden en overige te betalen posten	140	103
Belastingverplichtingen	91	106
Rentedragende verplichtingen	567	159
Derivaten	2	80
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	55	67
Overlopende passiva	172	194
	1.027	709
Totaal verplichtingen	3.974	4.093
Verplichtingen aangehouden voor verkoop	91	-
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	7.679	7.672

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat na belastingen	161	156
Aanpassingen voor:		
- financiële baten en lasten	34	39
- belastingen	51	36
- resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures	1	-
- afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen	136	145
- vrijval CDS na belastingen	-49	-
Veranderingen in werkkapitaal:		
- voorraden	-7	-1
- handels- en overige vorderingen	-5	-5
- handelsschulden en overlopende passiva	18	-58
Totaal veranderingen in werkkapitaal	6	-64
Mutatie voorzieningen, derivaten en overig	-20	-17
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	320	295
Betaalde rente	-39	-39
Ontvangen rente	1	1
Betaalde winstbelasting	-41	-38
Totaal	-79	-76
Kasstroom uit operationele activiteiten	241	219
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-261	-273
Bijdrage investeringen van derden	32	39
(Des)-investerings in financiële activa (deelnemingen en joint ventures)	-	80
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-229	-154
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutaties kortlopende rentedragende schulden en aflossing kortlopend deel van de langlopende schulden	-17	-6
Nieuwe langlopende leningen	-	3
Aflossing langlopende leningen	6	-2
Mutaties uitgezette kortlopende deposito's	-25	100
Aflossing aangehouden effecten	141	-
Betaald dividend	-125	-125
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-20	-30
Nettokasstroom	-8	35
Liquide middelen aan het begin van de periode	167	155
Nettokasstroom	-8	35
Liquide middelen per 30 juni	159	190

Reconciliatie Nettokasstroom 2015

Bij het opstellen van het kasstroomoverzicht over het 1^e halfjaar van 2015 (en 2014) is rekening gehouden met de cijfers van Endinet Groep. Hierdoor vindt geen directe aansluiting plaats tussen de in het kasstroomoverzicht opgenomen cijfers en de betreffende cijfers in de balans en winst-en-verliesrekening, waarbij Endinet Groep niet is meegeconsolideerd. Uitgesplitst naar voortgezette (Alliander) en beëindigde bedrijfsactiviteiten (Endinet Groep) is het overzicht als volgt:

€ miljoen	Voortgezette activiteiten	Beëindigde activiteiten	Eliminaties	Totaal
Kasstroom uit operationele activiteiten	219	22	-	241
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-219	-10	-	-229
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-20	-13	13	-20
Nettokasstroom	-20	-1	13	-8

Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen

Aan aandeelhouders en andere vermogenverschaffers toerekenbaar eigen vermogen							
€ miljoen	Aandelen- kapitaal	Agio- reserve	Achter- gestelde eeuwig- durende obligatie- lening	Herwaar- derings- reserve	Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
Per 1 januari 2014	684	671	496	24	1.212	288	3.375
Herwaardering voor verkoop beschikbare financiële activa	-	-	-	10	-	-	10
Nettoresultaat 1 ^e halfjaar 2014	-	-	-	-	-	156	156
Totaalresultaat 1^e halfjaar 2014	-	-	-	10	-	156	166
Dividend 2013	-	-	-	-	-	-125	-125
Bestemming resultaat 2013	-	-	-	-	163	-163	-
Per 30 juni 2014	684	671	496	34	1.375	156	3.416
Herwaardering voor verkoop beschikbare financiële activa	-	-	-	8	-	-	8
Couponrente achtergestelde eeuwigdurende obligatielening na belastingen	-	-	-	-	-12	-	-12
Nettoresultaat 2 ^e halfjaar 2014	-	-	-	-	-	167	167
Per 31 december 2014	684	671	496	42	1.363	323	3.579
Herwaardering voor verkoop beschikbare financiële activa	-	-	-	-	-	-	-
Nettoresultaat 1 ^e halfjaar 2015	-	-	-	-	-	161	161
Totaalresultaat 1^e halfjaar 2015	-	-	-	-	-	161	161
Overig ¹	-	-	-	-	-1	-	-1
Dividend 2014	-	-	-	-	-	-125	-125
Bestemming resultaat 2014	-	-	-	-	198	-198	-
Per 30 juni 2015	684	671	496	42	1.560	161	3.614

1. Onder 'overig' worden de afrondingsverschillen weergegeven.

Dividend

Dividend met betrekking tot boekjaar 2014 (€ 124,6 miljoen) is in april 2015 uitgekeerd (€ 0,91 per aandeel).

Eeuwigdurende achtergestelde obligatielening

De achtergestelde eeuwigdurende obligatielening wordt aangemerkt als eigen vermogen, aangezien Alliander geen contractuele verplichting heeft tot terugbetaling van de lening. Voorts zijn eventuele periodieke vergoedingen conditioneel en afhankelijk van uitkeringen aan aandeelhouders.

Toelichting op de geconsolideerde halfjaarcijfers

Algemeen

Alliander N.V. is een naamloze vennootschap die statutair is gevestigd in Arnhem. In dit halfjaarbericht zijn de financiële gegevens opgenomen over het 1^e halfjaar van 2015 van de vennootschap en zijn dochterondernemingen.

De halfjaarcijfers zijn opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving'.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

In dit bericht zijn dezelfde waarderingsgrondslagen gehanteerd als in het jaarverslag 2014 van Alliander N.V. dat is te vinden op www.alliander.com, met uitzondering van de onderstaande wijzigingen in standaarden en interpretaties die met ingang van 1 januari 2015 van kracht zijn.

Nieuwe of gewijzigde IFRS-standaarden 2015

IAS 19 'Toegezegd Pensioen Regelingen, bijdragen van werknemers', betreft een vereenvoudiging in de verwerking van werknemersbijdragen en bijdragen van derden in de pensioenpremie van toegezegde pensioenen. Alliander kent een tweetal Duitse, niet materiële, toegezegd pensioenregelingen. Daarbij zijn geen bijdragen van werknemers en derden aan de orde.

Het IASB 'Annual Improvement Process 2010 – 2012' en het IASB 'Annual Improvement Process 2011 – 2013' hebben geresulteerd in correcties en kleine aanpassingen op een aantal IFRS-standaarden die van toepassing zijn met ingang van het boekjaar 2015. De wijzigingen hebben geen impact voor dit halfjaarbericht. Omdat deze correcties en aanpassingen geen materiële impact hebben op Alliander, worden deze hier niet afzonderlijk genoemd.

Schattingen, aannames en veronderstellingen

Bij het opstellen van dit halfjaarbericht maakt Alliander gebruik van aannames, veronderstellingen en schattingen. Dit betreft in het bijzonder de bepaling voor voorzieningen, de vaststelling van gebruiksduren op materiële vaste activa, eventuele indicatie van bijzondere waardevermindering op materiële vaste activa, de omzet-verantwoording, de waardering van debiteuren en de vaststelling van de hoogte van de latente belastingvorderingen alsmede van de bepaling van de acute belastingposities. De schattingen, aannames en veronderstellingen zijn in belangrijke mate gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op een zo betrouwbaar mogelijke schatting door het management van Alliander van de specifieke omstandigheden die – naar de mening van het management – gegeven de situatie van toepassing zijn. De werkelijke ontwikkelingen kunnen afwijken van de gehanteerde veronderstellingen en aannames, waardoor de werkelijke uitkomst in belangrijke mate kan afwijken van de huidige waardering van een aantal posten in het halfjaarbericht. Gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen worden periodiek getoetst en zonodig aangepast. Ten opzichte van ultimo 2014 zijn er geen wijzigingen in aannames, schattingen en veronderstellingen.

Gesegmenteerde informatie

In de tabel 'Primaire segmentatie 1^e halfjaar' zijn per gerapporteerd segment de cijfers exclusief bijzondere posten en fair value mutaties vermeld. Deze resultaten sluiten direct aan op de periodieke interne rapportage. Voorts is de aansluiting weergegeven tussen de geconsolideerde segmentresultaten en het gerapporteerde resultaat voor belastingen.

Reconciliatie segmentresultaten en geconsolideerd resultaat

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2015	2014
Geconsolideerd bedrijfsresultaat segmenten exclusief bijzondere posten	176	193
Bijzondere posten en fair value mutaties	64	38
Financiële baten en lasten	-34	-39
Resultaat deelnemingen en joint ventures	-1	-
Correctie afschrijvingen Endinet (Aangehouden voor verkoop - IFRS 5)	9	-
Resultaat voor belastingen beëindigde bedrijfsactiviteiten	-20	-
Resultaat voor belastingen voortgezette activiteiten	194	192

Primaire segmentatie 1^e halfjaar

€ miljoen	Netbeheerder Lander		Netwerkbedrijf Endinet		Overig		Eliminaties		Totaal	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Bedrijfsopbrengsten										
Externe opbrengsten	774	779	49	53	48	50	-	-	871	882
Interne opbrengsten	3	2	-	-	151	142	-154	-144	-	-
Bedrijfsopbrengsten	777	781	49	53	199	192	-154	-144	871	882
Bedrijfskosten										
Bedrijfskosten	580	571	41	43	228	219	-154	-144	695	689
Bedrijfsresultaat	197	210	8	10	-29	-27	-	-	176	193
Gesegmenteerde activa	30-6	31-12	30-6	31-12	30-6	31-12	30-6	31-12	30-6	31-12
Totaal activa	6.326	6.415	592	514	2.974	2.619	-2.213	-1.876	7.679	7.672

De segmenten zijn bepaald op basis van de interne rapportage structuur van Alliander. Bij deze interne rapportage structuur wordt geen rekening gehouden met de classificatie voor Endinet als 'aangehouden voor verkoop'. Dit betekent dat Endinet wordt meegeconsolideerd in de cijfers van Alliander en dat ook de afschrijvingen niet zijn stopgezet. Het gevolg is dat het resultaat van de segmenten afwijkt van het bedrijfsresultaat zoals verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Seizoensinvloeden

Het resultaat van Alliander wordt niet in materiële zin beïnvloed door seizoensinvloeden.

Activa en passiva aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Op 24 maart 2015 hebben Alliander en Enexis een overeenkomst op hoofdlijnen ondertekend inzake de transactie waarbij Enexis Holding het NOP/Friesland Netwerkbedrijf verkoopt aan Alliander en Alliander op haar beurt Endinet Groep verkoopt aan Enexis. Op 27 juli 2015 is hiervoor de Sale and Purchase Agreement (SPA) getekend en de transactie wordt op 1 januari 2016 geëffectueerd. Met de ondertekening van de overeenkomst op hoofdlijnen wordt voldaan aan de voorwaarden van IFRS 5 voor een classificatie van Endinet in de geconsolideerde balans van Alliander als Held for Sale vanaf 24 maart 2015 en in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening als sprake van beëindigde bedrijfsactiviteiten. De Held for Sale classificatie houdt in dat vanaf 24 maart 2015 alle activa en verplichtingen van Endinet in de geconsolideerde balans van Alliander zijn geherrubriceerd naar de balansrekeningen 'activa aangehouden voor verkoop' en 'verplichtingen die samenhangen met de activa aangehouden voor verkoop'. Voorts wordt vanaf 24 maart 2015 niet meer afgeschreven op de activa van Endinet.

Daarnaast worden eerst alle intercompany posities tussen Alliander en Endinet geëlimineerd, voordat verantwoording als 'Aangehouden voor verkoop' en 'Beëindigde bedrijfsactiviteiten' plaatsvindt.

De classificatie als beëindigde bedrijfsactiviteiten betekent dat het geconsolideerde netto resultaat van Endinet Groep zichtbaar wordt in de winst-en-verliesrekening van Alliander is verantwoord. Voor vergelijkingsdoeleinden is dit ook toegepast op de cijfers over de 1^e helft van 2014 van Alliander.

Geconsolideerde balanssaldi van Endinet Groep aangehouden voor verkoop

€ miljoen	30 juni 2015
Activa	
Vaste activa	
Materiële vaste activa	536
Immateriële vaste activa	41
	577
Vlottende activa	15
Totaal activa	592
Verplichtingen	
Langlopende verplichtingen	79
Kortlopende verplichtingen	12
Totaal verplichtingen	91

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening van Endinet Groep

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2015	2014
Netto-omzet	47	51
Overige baten	2	2
Totaal bedrijfsopbrengsten	49	53
Bedrijfskosten		
Kosten van inkoop en uitbesteed werk	-7	-7
Personeelskosten	-11	-11
Externe personeelskosten	-1	-2
Overige bedrijfskosten	-4	-3
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-23	-23
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen vaste activa	-9	-20
Af: Werk uitgevoerd door de groep en gekapitaliseerd als materiële vaste activa in uitvoering	3	3
Totaal bedrijfskosten	-29	-40
Bedrijfsresultaat	20	13
Financiële lasten	-	-
Resultaat voor belastingen	20	13
Belastingen	5	3
Resultaat na belastingen	15	10

Bedrijfscombinaties

In december 2014 heeft Alliander Netz Heinsberg GmbH met EWV Energie- und Wasser-Versorgung GmbH overeenstemming bereikt omtrent de aankoop van het gasnet in de gemeente Waldfeucht met ingang van 1 januari 2015. Hiervoor was begin 2014 de concessie gewonnen. De koopprijs van het gasnet bedraagt € 3 miljoen en is begin januari 2015 voldaan. De looptijd van de concessie bedraagt 20 jaar (tot en met 8 februari 2035).

De allocatie van de overnameprijs van € 3 miljoen is onder andere afhankelijk van de toegestane omzet voor 2015 e.v. voor deze netten. Deze omzet wordt in een separate overeenkomst tussen de oude en de nieuwe eigenaar vastgesteld en zal in de tweede helft van 2015 beschikbaar zijn. Derhalve is de voorlopige allocatie in onderstaand overzicht vermeld:

Overname gasnet Duitsland

€ miljoen	Voorlopige reële waarde per 1 januari 2015
Materiële vaste activa	3
Totaal activa	3
Totaal verplichtingen	-
Netto verworven activa	3
Koopsom	
Cash	3
Af: netto verworven activa	-3
Goodwill	-

De totale overnamesom bedroeg op 1 januari 2015 € 3 miljoen, bestaande uit een betaling uit eigen beschikbare middelen. De allocatie van deze overnamesom is in het hiervoor vermelde overzicht opgenomen.

Netto verworven activa (€ 3 miljoen)

De netto verworven activa hebben betrekking op netten, aansluitingen en meters.

Overig

De totale kosten gemoeid met de acquisitie van de gasnetten in Waldfeucht hebben € 0,01 miljoen bedragen. Deze kosten zijn in de winst-en-verliesrekeningen over 2014 verwerkt. De netto-omzet van deze netten over de periode 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015 bedraagt € 0,15 miljoen. Het nettoresultaat over dezelfde periode bedraagt € 0,05 miljoen.

Cross border lease contracten

In de periode 1998 tot en met 2000 zijn door dochterondernemingen van Alliander N.V. voor netwerken US cross border leases aangegaan, waaronder LILO (lease in lease out)- en SILO (sale in lease out)-transacties. De op dit moment resterende drie transacties hebben betrekking op gasnetwerken in Friesland, Gelderland, Flevoland, Noord-Holland en Utrecht, stadsverwarmingsnetten in Almere en Duiven/Westervoort en het elektriciteitsnetwerk in het gebied Randmeren. De in de leases ondergebrachte netwerken zijn voor een langdurige periode verhuurd aan Amerikaanse partijen (headlease), die deze activa vervolgens weer hebben onderverhuurd aan de desbetreffende dochterondernemingen (sublease). Aan het einde van de sublease bestaat de optie de rechten van de Amerikaanse tegenpartij onder de headlease af te kopen en de transactie aldus te beëindigen.

Op 2 januari 2015 is de deeltransactie, die de voormalige ENW in 1998 is aangegaan voor de gasnetwerken in Amsterdam, op de contractueel voorziene optiedatum beëindigd. Op initiatief van de betrokken investeerder zijn vervolgens op 14 april 2015 de resterende drie ENW-deeltransacties (gasnetwerken Kennemerland, Kop Noord-Holland en Midden Noord-Holland) vervroegd beëindigd. Tevens heeft per diezelfde datum een versnelde afbetaling plaatsgevonden van de in verband met de reeds op 2 januari 2015 beëindigde deeltransactie verschuldigde bedragen. Met de in 2015 gerealiseerde terminations zijn de voormalige ENW gasnetwerken in Noord-Holland weer volledig onbezwaard in bezit van Liander. De ENW-transactie was de laatste CBL waarbij ten behoeve van een US investeerder en de betrokken banken hypotheekrechten op (onderdelen van) netwerken zijn gevestigd. Met de beëindiging van de ENW-transacties zijn het strip risk alsmede het kredietrisico op de betrokken banken verder verminderd. Het was de laatste transactie waarvoor door Alliander Letters of Credit moesten worden afgegeven ter dekking van het strip risk (ultimo 2014: \$ 5 miljoen).

De momenten waarop de overeengekomen looptijden van de overgebleven subleases eindigen, liggen tussen 2022 en 2028. De baten uit de cross border leases zijn verantwoord in het jaar van afsluiten van de desbetreffende transactie. Met betrekking tot de cross border leases bestaan contractuele voorwaardelijke en onvoorwaardelijke rechten en verplichtingen.

De totale netto boekwaarde van de in cross border leases ondergebrachte activa bedraagt medio 2015 € 0,5 miljard (ultimo 2014: € 1,1 miljard). In verband met de transacties staat ultimo juni 2015 in deposito bij meerdere financiële instellingen, dan wel is belegd in waardepapieren, een totaalbedrag van \$ 2,7 miljard (ultimo 2014: \$ 3,1 miljard).

Aangezien geen beschikkingsmacht bestaat over het overgrote deel van de beleggingen en de daarbij behorende verplichtingen, worden deze niet als activa en passiva van Alliander beschouwd en zijn de desbetreffende bedragen niet opgenomen in de geconsolideerde cijfers van Alliander. De beleggingen waarover Alliander wel beschikkingsmacht heeft, zijn verantwoord onder de financiële activa. De aan deze beleggingen gerelateerde leaseverplichtingen zijn opgenomen onder de verplichtingen uit hoofde van financiële leases.

Ultimo juni 2015 bedraagt het 'strip risk' (het gedeelte van de 'termination value' – dat wil zeggen de bij een voortijdig einde van de transactie mogelijk aan de Amerikaanse tegenpartij te betalen vergoeding – dat niet uit de hiertoe aangehouden deposito's en beleggingen kan worden voldaan) voor alle transacties tezamen \$ 210 miljoen (ultimo 2014: \$ 194 miljoen). Het strip risk wordt in hoge mate beïnvloed door de marktontwikkelingen.

Verbonden partijen

De Alliander-groep heeft belangen in diverse deelnemingen en joint ventures, waarin ze ofwel invloed van betekenis heeft, maar geen beslissende zeggenschap, ofwel gezamenlijke zeggenschap uitoefent in bedrijfsvoering en financieel beleid. Op grond hiervan worden deze deelnemingen en joint ventures aangemerkt als verbonden partijen. Transacties met deze partijen, waarvan sommige significant zijn, worden uitgevoerd tegen marktcondities en prijzen die niet gunstiger zijn dan die welke bedongen zouden zijn met derde, onafhankelijke partijen.

Met verbonden partijen zijn de volgende transacties gedaan uit hoofde van inkoop en verkoop van goederen en diensten: verkoop van goederen en diensten aan deelnemingen € 0,2 miljoen (1° halfjaar 2014: € 2 miljoen) en aan joint ventures € 36 miljoen (1° halfjaar 2014: € 34 miljoen); inkoop van goederen en diensten van deelnemingen € 5 miljoen (1° halfjaar 2014: € 4 miljoen) en van joint ventures € 44 miljoen (1° halfjaar 2013: € 42 miljoen).

Per eind juni 2015 heeft Alliander een vordering van € 19 miljoen (ultimo 2014: € 18 miljoen) voor verstrekte leningen aan verbonden partijen en een verplichting van € 21 miljoen uit hoofde van een rekening-courant faciliteit met verbonden partijen (ultimo 2014: € 27 miljoen).

Overig

De uitstaande niet uit de balans blijkende verplichtingen met betrekking tot materiële vaste activa bedragen per 30 juni 2015 € 110 miljoen (ultimo 2014: € 125 miljoen).

In november 2010 heeft Alliander een achtergestelde eeuwigdurende obligatielening uitgegeven voor een bedrag van nominaal € 500 miljoen. In de laatste 2 maanden van 2013 is deze achtergestelde eeuwigdurende obligatielening afgelost. Onder IFRS kwalificeert dit instrument als eigen vermogen. Bij de betaling van de periodieke vergoedingen aan de houders van de in 2010 uitgegeven lening is uitgegaan van aftrekbare kosten voor de vennootschapsbelasting. Tot op heden is met de Belastingdienst geen overeenstemming bereikt omtrent de fiscale behandeling van deze lening en loopt een beroepsprocedure. De maximale exposure voor Alliander bedraagt tussen de € 20 miljoen en € 30 miljoen. In overleg met externe deskundigen heeft het management besloten hiervoor geen voorziening te verantwoorden.

Er zijn ten opzichte van de situatie ultimo 2014 geen wijzigingen opgetreden in de voorwaardelijke activa en verplichtingen.

Informatie over risico's en financiële instrumenten

Financiële risico's

De volgende financiële risico's kunnen worden onderscheiden: marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. De verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers bevatten niet, zoals voor de geconsolideerde jaarrekening is vereist, alle informatie over de bovengenoemde financiële risico's waaraan Alliander is blootgesteld en het beleid betreffende het beheer van de risico's uit hoofde van financiële instrumenten, maar moeten in samenhang worden gezien met de geconsolideerde jaarrekening 2014. Sinds eind 2014 zijn er geen wijzigingen geweest in het risicomanagementproces en in het risicomanagement beleid.

Bepaling reële waarde

In onderstaande tabel worden de financiële instrumenten die gewaardeerd zijn tegen reële waarde vermeld, gerangschikt naar de reële waarde hiërarchie. Daarbij zijn de niveaus van inputdata voor het bepalen van de reële waarden als volgt bepaald:

- niveau 1, genoteerde prijzen (niet-aangepast) op actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen;
- niveau 2, andere inputs dan de in niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen die voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn direct (d.w.z. als prijzen) hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen);
- niveau 3, inputs die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens.

Reële waarde hiërarchie

€ miljoen	30 juni 2015				31 december 2014			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Activa								
Voor verkoop beschikbare financiële vaste activa langlopend	-	210	-	210	-	200	-	200
Voor verkoop beschikbare financiële vaste activa kortlopend	-	-	-	-	-	159	-	159
Derivaten kortlopend	-	-	-	-	-	2	-	2
Totaal activa	-	210	-	210	-	361	-	361
Passiva								
Derivaten kortlopend	-	7	-	7	-	18	62	80
Totaal passiva	-	7	-	7	-	18	62	80

Gehanteerde waarderingmethoden voor bepaling van reële waarden niveau 2

De voor verkoop beschikbare financiële activa bestaan uit beleggingen in effecten, waarvan de reële waarde gelijk is aan de boekwaarde. Deze belegging heeft betrekking op cross border lease contracten. De reële waarde is bepaald door de toekomstige kasstromen contant te maken met de op rapportagedatum geldende interbancaire rentevoet en de in de markt waarneembare creditspreads voor deze of vergelijkbare beleggingen. De overige derivaten in niveau 2 betreffen valutaderivaten. Deze worden gewaardeerd op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de op rapportagedatum geldende interbancaire rentevoet en creditspreads van de betrokken partijen. De contante waarde in vreemde valuta wordt omgerekend tegen de op rapportagedatum geldende koers.

Gehanteerde waarderingmethoden voor bepaling van reële waarden niveau 3

Het kortlopend derivaat onder passiva per 31 december 2014 betreft een derivaat voor een CDS als onderdeel van twee cross border lease contracten. Sinds 2005 is de CDS als derivaat onderdeel van beleggingen in het kader van twee cross border lease contracten. Het product CDS verzekert de kredietwaardigheid van een onderliggende portefeuille bestaande uit bijna 100 fondsen. De looptijd van de CDS is 10 jaar (tot en met juni 2015). De reële waarde van de CDS bedroeg op basis van een waardering van een externe partij in december 2014 \$ 18 miljoen (€ 15 miljoen). Echter, naar de mening van het management van Alliander was bij deze waardering te weinig rekening gehouden met de resterende risico's van dit product. Op basis van een interne risico-analyse was een waardering berekend van \$ 75 miljoen (€ 62 miljoen) ultimo 2014. Op 22 juni 2015 is dit derivaat geëxpireerd en dit bedrag vrijgevallen.

Gedurende de verslagperiode was het verloop van dit derivaat als volgt:

Verloopoverzicht instrumenten niveau 3

€ miljoen	CDS
Boekwaarde per 1 januari 2015	62
Waardemutatie opgenomen in de winst-en-verliesrekening	4
Expiratie derivaat	(66)
Boekwaarde per 30 juni 2015	-

Reële waarde van overige financiële instrumenten

In de onderstaande tabel worden de reële waarden weergegeven van de financiële instrumenten die niet tegen reële waarde, maar tegen de geamortiseerde kostprijs zijn opgenomen. Daarbij zijn de niveaus van de inputdata volgens de reële waarde hiërarchie vermeld.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

€ miljoen	30 juni 2015		31 december 2014	
	Reële waarde	Niveau	Reële waarde	Niveau
Vaste activa				
Overige financiële activa	43	2	44	2
Financiële verplichtingen				
Langlopend				
Verplichtingen uit hoofde van financiële leases ¹	-214	2	-207	2
Opgenomen leningen:				
Euro Medium Term Notes	-1.227	1	-1.703	1
Overige opgenomen leningen	-162	2	-180	2
Totaal langlopende financiële verplichtingen	-1.603		-2.090	
Kortlopend				
Opgenomen leningen:				
Euro Medium Term Notes	-417	1	-	1
Euro Commercial Paper	-155	2	-153	2
Overige opgenomen leningen	-7	2	-7	2
Totaal kortlopende financiële verplichtingen	-579		-160	
Totaal financiële verplichtingen	-2.182		-2.250	

1. De reële waarde van de leaseverplichtingen per 31 december 2014 is aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van deze instrumenten is als volgt bepaald:

Overige financiële activa: de reële waarde van de uitstaande leningen is bepaald aan de hand van de te ontvangen kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de kredietopslagen voor deze of vergelijkbare beleggingen. Voor het kortlopende deel van deze vorderingen is verondersteld dat de reële waarde nagenoeg overeenkomt met de boekwaarde.

Opgenomen leningen: de reële waarde van de Euro Medium Term Notes is bepaald aan de hand van marktnoteringen in Bloomberg. De reële waarde van de overige opgenomen leningen is bepaald aan de hand van de uitgaande kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de voor Alliander geldende creditspreads. Voor het kortlopende deel van deze opgenomen leningen wordt verondersteld dat de reële waarde nagenoeg overeenkomt met de boekwaarde.

Financiële leaseverplichting: de reële waarde van deze verplichtingen is bepaald aan de hand van toekomstige kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de voor Alliander geldende creditspreads.

De reële waarde van de onderstaande financiële activa en verplichtingen komt nagenoeg overeen met de boekwaarde van deze instrumenten:

- handels- en overige vorderingen;
- kortlopende belastingvorderingen;
- kortlopende overige financiële activa;
- liquide middelen;
- handelsschulden en overige te betalen posten;
- kortlopende belastingverplichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Netwerkbedrijven Enexis en Alliander hebben op 27 juli 2015 de koop- en verkoopovereenkomst ondertekend voor de ruil van regionale netwerken. Deze ruil betreft de energienetwerken van Enexis in Friesland en de Noordoostpolder en die van Alliander in de regio Eindhoven en Zuidoost-Brabant (Endinet) per 1 januari 2016.

De koop van de netwerken in Friesland en de Noordoostpolder van Enexis zal Alliander € 375 miljoen kosten, terwijl de verkoop van de netwerken in de regio Eindhoven en Zuidoost-Brabant (Endinet) Alliander € 740 miljoen zal opleveren. De verkooptransactie van de netwerken van Endinet levert in 2016 voor Alliander een boekwinst op.

Beoordelingsverklaring

Beoordelingsverklaring

Aan de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur van Alliander N.V..

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers voor de periode van 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015 van Alliander N.V. te Arnhem, bestaande uit de balans per 30 juni 2015, de winst-en verliesrekening, het overzicht totaalresultaat, het mutatieoverzicht eigen vermogen, het kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015 en de toelichting, beoordeeld. De Raad van Bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de verkorte halfjaarcijfers in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2015 op basis van deze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de openbaar accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden.

De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2015 over de periode 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 "Tussentijdse financiële verslaggeving" zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Amsterdam, 29 juli 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:

Drs. R. Dekkers RA

Appendix

Ingevolge de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) worden de cijfers van Endinet niet meer meegeconsolideerd in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening en de geconsolideerde balans van Alliander. Ter informatie zijn hieronder de geconsolideerde winst-en-verliesrekening en de geconsolideerde balans van Alliander vermeld, indien de 'aangehouden voor verkoop'-classificatie (IFRS 5) niet zou zijn toegepast.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

€ miljoen	1 ^o halfjaar	
	2015	2014
Netto-omzet	825	837
Overige baten	47	85
Totaal bedrijfsopbrengsten	872	922
Bedrijfskosten		
Kosten van inkoop en uitbesteed werk	-189	-188
Personeelskosten	-233	-234
Externe personeelskosten	-62	-56
Overige bedrijfskosten	-57	-117
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-541	-595
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen vaste activa	-179	-176
Af: Werk uitgevoerd door de groep en gekapitaliseerd als materiële vaste activa in uitvoering	87	80
Totaal bedrijfskosten	-633	-691
Bedrijfsresultaat	239	231
Financiële baten	4	10
Financiële lasten	-38	-49
Resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures	-1	-
Resultaat voor belastingen	204	192
Belastingen	-51	36
Resultaat na belastingen	153	156

Geconsolideerde balans

€ miljoen	30 juni 2015	31 december 2014
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	6.308	6.218
Immateriële vaste activa	322	322
Investerings in deelnemingen en joint ventures	11	11
Voor verkoop beschikbare financiële activa	210	200
Overige financiële activa	43	43
Latente belastingvorderingen	206	218
Totaal vaste activa	7.100	7.012
Vlottende activa		
Voorraden	47	40
Handels- en overige vorderingen	263	258
Derivaten	9	2
Overige financiële activa	50	184
Liquide middelen	159	167
	528	651
Vaste activa aangehouden voor verkoop	-	9
Totaal activa	7.628	7.672
Eigen vermogen en verplichtingen		
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	684	684
Agioreserve	671	671
Achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	496	496
Herwaarderingsreserve	43	42
Overige reserves	1.560	1.363
Resultaat boekjaar	153	323
Totaal eigen vermogen	3.607	3.579
Langlopende verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	1.203	1.616
Verplichtingen uit hoofde van financiële leases	158	145
Vooruitontvangen opbrengsten	1.576	1.573
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	45	49
Overige voorzieningen	1	1
	2.983	3.384
Kortlopende verplichtingen		
Handelsschulden en overige te betalen posten	144	103
Belastingverplichtingen	96	106
Rentedragende verplichtingen	567	159
Derivaten	2	80
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	54	67
Overlopende passiva	175	194
	1.038	709
Totaal verplichtingen	4.021	4.093
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	7.628	7.672

Juli 2015

Alliander N.V.

Bezoekadres:
Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem
Postadres:
Postbus 50, 6920 AB Duiven
info@alliander.com
www.alliander.com

Uitgave Alliander N.V.

